

Examenul național de bacalaureat
Proba E. d)
Filosofie

Model

Profilul umanist din filiera teoretică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de trei ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. În viziunea lui A. Schopenhauer:

- a. între intelect și voință nu există nicio deosebire
- b. intelectul este superior voinței de a trăi
- c. inteligența nu obosește niciodată
- d. intelectul este un fenomen, voința este lucru în sine

2. Afirmatia că *”liberul arbitru este cel mai ticălos dintre toate artificiile teologilor”* îi aparține lui:

- a. Fr. Nietzsche
- b. Socrate
- c. Epicur
- d. Freud

3. A permite unui pacient să moară, prin retragerea tratamentului ce îi întreține viața, reprezintă:

- a. un act de eutanasiu activă
- b. un act de eutanasiu pasivă
- c. un exemplu de compasiune
- d. un act de iubire față de celălalt

4. Prin *liberul arbitru* se înțelege:

- a. un cumul de constrângeri interioare
- b. mai multe restricții cu caracter arbitrar
- c. libertatea absolută de a hotărî conform propriei voințe
- d. o problemă de etică aplicată

5. I. Kant consideră că:

- a. omul este un accident al universului
- b. omul este existență într-un mister și pentru revelarea acestuia
- c. omul este o trestie cugetătoare
- d. omul este un scop în sine

6. Concepția etatistă presupune că:

- a. societatea civilă se subordonează statului

- b. societatea reprezintă un scop în sine
- c. statul se subordonează societății
- d. statul este obligat să respecte drepturile și libertățile individuale

7. A da fiecăruia ceea ce este drept să-i aparțină, după merite, este un exemplu de:

- a. nedreptate
- b. dreptate distributivă
- c. dreptate corectivă
- d. dreptate procedurală

8. Potrivit concepției lui J. J. Rousseau:

- a. libertatea este imposibilă
- b. voința este adevărata natură a omului
- c. liber este cel ce se supune numai legilor
- d. liberul arbitru aparține esenței vieții

9. ”Statul asistențial” este:

- a. statul în care nu domnește legea
- b. un caz particular al manifestării dreptății sociale
- c. un concept fundamental al etatismului
- d. specific totalitarismului

10. Restrângerea intervenției statului la un nivel minim (garantarea drepturilor și libertăților individuale) desemnează:

- a. libertatea negativă
- b. libertatea lipsită de responsabilitate
- c. libertatea de asociere liber consimțită
- d. libertatea pozitivă

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. În coloana din stânga sunt enumerate concepte specifice filosofiei politice, iar în coloana din dreapta sunt numerotate enunțuri adevărate referitoare la acestea. Scrieți pe foaia de examen asocierile corecte dintre fiecare literă din coloana din stânga și cifra corespunzătoare din coloana din dreapta.

a. Legitimitate	1. Regim politic care se bazează pe voința poporului.
b. Democrație	2. Folosirea puterii publice în scopul de a atrage avantaje ilegale.
c. Corupție politică	3. Concentrarea culturii în mâinile birocrăției.
d. Echitate socială	4. Recunoașterea autorității pe baza căreia guvernează un regim politic.
	5. Principiu etic și juridic care stă la baza reglementării relațiilor sociale.

16 puncte

B. Argumentați, în aproximativ zece rânduri, în favoarea sau împotriva tezei potrivit căreia *fericirea are un caracter strict personal*. **8 puncte**

C. Construiți un exemplu de acțiune considerată controversată, din perspectiva eticii aplicate. **6 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Citiți, cu atenție, textul de mai jos:

"Condițiile dintr-o țară liberă se deosebesc cel mai limpede de acelea dintr-o țară aflată sub guvernământ samavolnic prin respectul acordat marelui principiu cunoscut sub numele de Domnia Legii. Aceasta înseamnă că în toate acțiunile sale guvernământul este îngrădit de reguli neschimbătoare anunțate în prealabil, reguli care permit să se prevadă cu o certitudine mulțumitoare felul în care autoritățile își vor folosi în diverse situații puterile coercitive, și ca fiecare să-și planifice propriile-i activități pe temeiul acestei cunoașteri."

(F.A. Hayek, *Drumul către servitute*)

Răspundeți următoarelor cerințe:

1. Identificați teza filosofică la care face referire textul dat. **4 puncte**

2. Evidențiați, în aproximativ o jumătate de pagină, o corelație existentă între termenii *domnia legii* și *putere coercitivă*, utilizând termenii menționați în sens filosofic. **10 puncte**

3. Formulați un punct de vedere personal referitor la actualitatea perspectivei filosofice prezentată în textul dat. **6 puncte**

B. Având în vedere teza lui B. Pascal, potrivit căreia *omul este o ființă prin excelență contradictorie*:

1. Argumentați, în aproximativ cinci rânduri, în favoarea ideii/tezei filosofice prezentate în enunț.

6 puncte

2. Ilustrați, printr-un exemplu concret, modul în care eroarea poate avea un rol pozitiv în cunoaștere.

4 puncte

Examenul național de bacalaureat
Proba E. d)
Filosofie
BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Model

Profilul umanist din filiera teoretică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

- Se punctează orice formulare/modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea punctajului total acordat pentru lucrare la zece.

SUBIECTUL I **(30 de puncte)**

câte 3 puncte pentru fiecare răspuns corect, astfel:

1-d, 2-a, 3-b, 4-c, 5-d, 6-a, 7-b, 8-c, 9-b, 10-a 10x3p=30 puncte

SUBIECTUL al II-lea **(30 de puncte)**

A. câte 4 puncte pentru fiecare asociere corectă, astfel:

a-4

b-1

c-2

d-5

4x4p=16 puncte

B.

- argumentarea în favoarea sau împotriva tezei potrivit căreia *fericirea are un caracter strict personal*

6 puncte

- încadrarea în limita de spațiu precizată

2 puncte

C. construirea unui exemplu de acțiune considerată controversată, din perspectiva eticii aplicate 6 puncte

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

A.

1. menționarea tezei filosofice la care face referire textul dat

4 puncte

2. - câte 1 punct pentru utilizarea fiecăruia dintre cei doi termeni dați în sens filosofic 2x1p= 2 puncte

- evidențierea unei corelații existente între termenii dați

4 puncte

- coerența textului redactat

2 puncte

- încadrarea în limita de spațiu precizată

2 puncte

3. formularea unui punct de vedere personal referitor la actualitatea perspectivei filosofice prezentată în textul dat 6 puncte

B.

1. - argumentarea în favoarea ideii/tezei filosofice prezentată în enunț

4 puncte

- încadrarea în limita de spațiu precizată

2 puncte

2. ilustrarea, printr-un exemplu concret, a modului în care eroarea poate avea un rol pozitiv în cunoaștere 4 puncte